

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu tapicer 753402

Wykonywanie renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ I)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2022

Spis treści

1.	Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej	3
1.1.	Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej	3
1.2.	Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ), odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	4
2.	Założenia organizacyjne	4
2.1.	Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	4
2.2.	Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	5
2.3.	Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	7
3.	Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej	10
4.	Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji.....	10
5.	Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.....	12
6.	Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	13
6.1.	Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	13
6.2.	Wykonywanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	18
7.	Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.....	24
7.1.	Obszary ewaluacji.....	24
7.2.	Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji.....	24
7.3.	Przykładowe narzędzia ewaluacji	24
8.	Wykaz proponowanej literatury	25
8.1.	Podręczniki i publikacje naukowe	25
8.2.	Witryny internetowe.....	25

1. Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Branża drzewno-meblarska jest grupą zawodów spośród których jest zawód tapicer. Z badań opublikowanych w Raporcie „Barometr zawodów 2021” wynika, że popyt na zatrudnienie w tym zawodzie jest na wysokim poziomie. Branża ta znajduje się w czołówce eksporterów mebli tapicerowanych w Polsce i w krajach UE. Stąd popyt na pracowników tej branży coraz bardziej się uwydatnia.

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Dodatkowa umiejętność zawodowa (DUZ) „Wykonywanie samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej” jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy na umiejętności zawodowe absolwentów zawodu tapicer z umiejętnościami renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej i jednocześnie uzupełnieniem efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej dla zawodu tapicer.

Branża motoryzacyjna, bo do niej dedykowane są dodatkowe umiejętności opisane w programie generują ogromne potrzeby wykonywania tych usług. Środki transportu różnego typu, a szczególnie samochody osobowe są intensywnie eksploatowane. Samochody osobowe stały się swego rodzaju jeżdżącymi mieszkaniami lub biurami ze względu na czas spędzany w podróży oraz konieczności poruszania się w ramach pracy, stąd ich ekskluzywne wyposażenie.

W związku z czym wyposażenie jest wyszukane, zastosowanie materiałów wysokiej klasy w tym naturalnych i co za tym idzie bardzo drogich. Nie mniej jednak ulegają one zniszczeniu co uzasadnia potrzebę ich renowacji.

W ramach programu dodatkowych umiejętności uczeń zdobędzie umiejętności w obszarach: opracowania planu prowadzenia prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej, wykonywania prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej, sporządzania dokumentacji powykonawczej i kosztorysowej wykonanych prac.

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ), odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

W ostatnich latach obserwujemy bardzo duży import samochodów z zagranicy zarówno nowych jak też używanych. Obecnie na rynku obserwuje się odczuwalny brak pracowników posiadających wiedzę i umiejętności praktyczne związane z renowacją i konserwacją skórzanej i skóropodobnej tapicerki samochodowej. Diagnoza rynku dotyczy również dyskusji i rozmów podczas różnego rodzaju spotkań i konferencji branżowych, min z Izbami Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości czy też Urzędami Pracy podczas których pracodawcy poruszali temat braku wykwalifikowanej kadry oraz zgłaszających się do nich klientów z potrzebą wykonania renowacji tapicerki w używanych pojazdach importowanych. W związku z czym powstało duże zapotrzebowanie na wykonywanie napraw, renowacji jak też wykonywanie nowych tapicerek w tych samochodach. Bogacące się społeczeństwo i możliwość posiadania ekskluzywnych samochodów generują również potrzebę wykonywania tapicerek o wyszukanych wzorach, stosowania naturalnych jak też skóropodobnych materiałów.

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie Tapicer obejmuje kwalifikację: DRM.05.Wykonywanie wyrobów tapicerowanych Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji DRM.05. Wykonywanie wyrobów tapicerowanych wynosi 1024 godzin.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639 z późn. zm.) w szkole branżowej 3 – letniej łączna liczba godzin przeznaczona na kształcenie zawodowe wynosi 50. Do obliczeń przyjmuje się, że

średnio w każdym roku jest 30 tygodni, co stanowi 1500 godzin. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 300. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Wskazany zestaw efektów uczenia się w ramach niniejszego programu dodatkowych umiejętności zawodowych zaplanowano na minimum:

- Liczba godzin – 60
- Czas trwania – jeden semestr

Czas trwania dodatkowej umiejętności zawodowej wynosi jeden semestr, zaczyna się w klasie trzeciej na koniec drugiego semestru (koniec cyklu kształcenia).

Tygodniowa liczba to 4 godziny.

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do max. 8 osób, z podziałem na zespoły 2-osobowe.

Zaleca się również samodzielne wykonywanie przez uczestników programu, ćwiczeń symulujących zadania zawodowe.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczniów np. praca w grupach.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to:¹

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289)

-
- ukończone studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem w ramach zawodu oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
 - studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia, obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
 - studia podyplomowe na kierunku lub specjalności którego efekty kształcenia obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
 - legitymowanie się dyplomem ukończenia pedagogicznego studium technicznego, lub
 - posiadanie świadectwa dojrzałości i dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu tapicer, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne, a także co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będzie nauczać, lub
 - posiadanie tytułu mistrza w zawodzie tapicer, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne.

Ponadto może to być pracodawca z branży drzewno-meblarskiej, który posiada uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu. W uzasadnionych przypadkach w szkole, która realizuje dodatkową umiejętność zawodową może być, za zgodą kuratora oświaty zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia zajęć w ramach wykonywania prac renowacji i konserwacji detali architektury drewnianej konstrukcyjnej i zabytkowej. Osobę, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.), z tym, że do tej osoby stosuje się

odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli ustala się wynagrodzenie w porozumieniu z organem prowadzącym szkoły które mogą upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach, do przyznawania wynagrodzenia w wyższej wysokości

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Opis infrastruktury pracowni

- a. usytuowanie stanowiska
Stanowiska dydaktyczne powinny znajdować się w pracowniach przedmiotowych ze wskazaniem usytuowania w pobliżu sali do zajęć praktycznych, co umożliwi przećwiczenie teorii w praktyce.
- b. wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się stanowisko:
Wielkość pomieszczenia, liczba i usytuowanie stanowisk, sposób wykończenia podłóg, sufitów, ścian, okien i drzwi zgodna z przepisami prawa w zakresie wymagań: budowlanych, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz sanitarno-epidemiologicznych.
- c. minimalna powierzchnia (kubatura) niezbędna dla pojedynczego stanowiska;
Stanowisko o powierzchni dostosowanej do zasad ergonomii i zapewniające uczniom swobodę ruchu wystarczającą do wykonywania pracy w sposób bezpieczny.
- d. wyposażenie stanowiska w niezbędne media z określeniem ich parametrów
 - punkty zasilania w energię elektryczną z napięciem 230 V z zabezpieczeniem przeciwporażeniowym oraz wyłącznikami bezpieczeństwa na stanowiskach oraz centralnym wyłącznikiem bezpieczeństwa,

-
- instalacja ogrzewcza,
 - wentylacja minimum grawitacyjna,
 - oświetlenie dzienne z dodatkowo możliwością oświetlenia światłem sztucznym,
 - szerokopasmowe łącze internetowe.

Pracownia renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej wyposażona w:

- 1) stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, skanerem i projektorem multimedialnym, oraz pakietem programów biurowych i programem do tworzenia prezentacji i grafiki,
- 2) próbki i karty katalogowe wyrobów, detali i drewnianych,
- 3) modele i rysunki elementów wyrobów, detali i konstrukcji tapicerki samochodowej,
- 4) narzędzia i sprzęt pomiarowy,
- 5) normy, aprobaty techniczne i certyfikaty jakości detali i tapicerki samochodowej,
- 6) przykładowe dokumentacje projektowe, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru prac związanych z renowacją tapicerki samochodowej.
- 7) biblioteczka zawodowa wyposażona w dokumentacje, instrukcje, normy, procedury, przewodniki, regulaminy, przepisy prawne właściwe dla stanowiska
- 8) wykaz środków do udzielania pierwszej pomocy
 - apteczka zaopatrzona w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy.
- 9) wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy i środki ochrony przeciwpożarowej.

Pracownie zajęć praktycznych renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej wyposażona w:

- 1) Pracownia zajęć praktycznych powinna być wyposażona w stanowiska do wykonywania prac renowacyjnych tapicerki samochodowej (jedno stanowisko dla dwóch uczniów) wyposażone w przyrządy kontrolno-pomiarowe, przyrządy do trasowania, narzędzia, elektronarzędzia i sprzęt do wykonywania prac. Zestawy narzędzi do demontażu tapicerki skórzanej i skóropodobnej, zestawy igieł do skóry, przyrządy na naciągania materiałów skórzanych i skóropodobnych na konstrukcje nośne np. na fotele, kierownice i inne elementy wyposażenia samochodów. Miejsce wykonywania zajęć praktycznych powinno być wyposażone w ręczne narzędzia i elektronarzędzia do prowadzenia prac renowacyjnych np. przyrządy do demontażu tapicerki, jak obcęgi, kombinerki, noże, nożyce i inne, elektronarzędzia, ściski, maszyny specjalistyczne do szycia skór i materiałów skóropodobnych i inne. Ponadto środki chemiczne takie jak kleje, impregnaty, rozpuszczalniki i farby, retusze, materiały wykończeniowe i narzędzia jak pędzle i inne. Na stanowisku powinien znajdować się dla każdego ucznia podstawowy sprzęt ochrony osobistej.

UWAGA

Wskazane, aby kształcenie praktyczne w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej odbywało się w rzeczywistych warunkach pracy. Na przykład w pracowniach przedmiotowych – warsztatów szkolnych, u pracodawców, lub w Centrum Kształcenia Zawodowego posiadających odpowiednie wyposażenie.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Cele kształcenia w formie zadań zawodowych, do wykonywania których przygotowana jest osoba kształcona zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ).

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie tapicer w zakresie Dodatkowej Umiejętności Zawodowej, wykonywanie renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej, powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- a. Opracowania planu prowadzenia prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej
- b. Wykonywania prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej
- c. Sporządzania dokumentacji powykonawczej i kosztorysowej wykonanych prac.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji

Do wykonania zadań zawodowych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

Tabela 1 Wykaz efektów kształcenia wraz z kryteriami ich weryfikacji

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1. rozróżnia rodzaje powłok wykończeniowych materiałów pokryciowych tapicerki	1) rozpoznaje rodzaje kształtowania gładkiego, podziałowego i formowania krawędzi 2) określa technologię i techniki wykonania renowacji tapicerki 3) ocenia jakość powłoki wykończeniowej materiałów pokryciowych skórzanych i skóropodobnych

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
skórzanej i skóropodobnej	4) rozpoznaje materiały tapicerskie skórzane i skóropodobnych 5) rozróżnia rodzaje szycia maszynowego i ręcznego ozdobnego
2. ocenia stopień uszkodzeń i klasyfikuje materiały tapicerskie do renowacji	1) rozpoznaje rodzaje uszkodzeń tapicerki i sposoby ich naprawy 2) określa zakres prac związanych z renowacją 3) dobiera materiały tapicerskie i wykończeniowe 4) przygotowuje materiały tapicerskie i wykończeniowe 5) ocenia jakość materiałów (skór i materiałów skóropodobnych) pokryciowych 6) stosuje wiedzę z zakresu pielęgnacji i renowacji materiałów skórzanych i skóropodobnych
3. planuje kolejność czynności związanych z renowacją	1) dobiera narzędzia do wykonania renowacji i organizuje kolejności wykonywanych prac związanych z renowacją 2) dobiera technologię i techniki renowacji 3) stosuje zasady obliczania zapotrzebowania materiałów tapicerskich i pokryciowych 4) rozpoznaje właściwości techniczno-użytkowe stosowanych materiałów tapicerskich i pokryciowych skórzanych i skóropodobnych
4. wykonuje naprawy mebli tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi	1) planuje kolejność czynności związanych z wykonaniem renowacji 2) dobiera materiały tapicerskie skórzane i skóropodobne oraz nici na potrzeby renowacji 3) przygotowuje materiały tapicerskie skórzane i skóropodobne oraz nici na potrzeby renowacji 4) stosuje narzędzia i urządzenia dedykowane do renowacji tapicerki skórzanej i skóropodobnej 5) rozpoznaje i wykonuje prace ścięciem maszynowym i ręcznym ozdobnym oraz stosuje zasady wykańczania ozdobnego krawędzi 6) stosuje zasady kontroli i oceny jakości wyrobu gotowego
5. ocenia jakość wykonanych prac renowacji skórą i materiałami skóropodobnymi	1) określa przyczyny powstawania wad w wyrobach tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi 2) wskazuje błędy produkcyjne i sposoby ich usuwania 3) dobiera techniki naprawy i renowacji skóry i materiałów skóropodobnych 4) stosuje znajomość pielęgnacji tapicerowanych wyrobów skórzanych i skóropodobnych

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Tabela 2. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/ zajęć	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
A	B	C	D
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	rodzaje powłok wykończeniowych materiałów pokryciowych tapicerki skórzanej i skóropodobnej,	2	Metoda projektu edukacyjnego, metoda tekstu przewodniego, prezentacje, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń. Prezentacje filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych.
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	ocena uszkodzeń i klasyfikacja materiałów tapicerskich do renowacji,	3	Metoda projektu edukacyjnego, metoda tekstu przewodniego, prezentacje, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń. Prezentacje filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych.
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	kolejność czynności związanych z renowacją	5	Metoda projektu edukacyjnego, metoda tekstu przewodniego, prezentacje, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń. Prezentacje filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych.
Wykonanie renowacji i	ocena jakości wykonanych prac	10	Ćwiczenia praktyczne, pokaz z instruktążem, dyskusja

Nazwa przedmiotu/ zajęć	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
A	B	C	D
samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	renowacji skórą i materiałami skóropodobnymi,		dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń.
Wykonanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	naprawy mebli tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi.	40	Ćwiczenia praktyczne, pokaz z instruktążem, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń.

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej

Cele ogólne przedmiotu

- 1) Sporządzić plan prac renowacyjnych wykonywania renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej.
- 2) Stosować zasady kontroli jakości
- 3) Sporządzić kosztorys, obliczyć odpowiednią ilość materiałów i dokumentację powykonawczą
- 4) Dobrać materiały i narzędzia do wykonywania prac renowatorskich

Cele operacyjne przedmiotu

Uczeń potrafi:

- 1) określić cechy charakterystyczne konstrukcji tapicerki samochodowej
- 2) sporządzić dokumentację związaną z renowacją tapicerki

- 3) stosować odpowiednie gatunki, jakość skór i materiałów skóropodobnych do prac renowacyjnych
- 4) dobierać technologie i techniki wykonywania renowacji, rodzaje ściegów i naprężenia nici
- 5) stosować materiały zgodnie z zasadami bhp, ochrony środowiska i wymogami przeciwpożarowymi
- 6) stosować normy przedmiotowe kontroli jakości
- 7) zabezpieczać obiekt na czas magazynowania, użytkowania i transportu

Materiał nauczania przedmiotu: **Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej**

Tabela 3. Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	rodzaje powłok wykończeniowych materiałów pokryciowych tapicerki skórzanej i skóropodobnej	2	1. rozróżnia rodzaje powłok wykończeniowych materiałów pokryciowych tapicerki skórzanej i skóropodobnej	1) rozpoznaje rodzaje kształtowania gładkiego, podziałowego i formowania krawędzi 2) określa technologię i techniki wykonania renowacji tapicerki 3) ocenia jakość powłoki wykończeniowej materiałów pokryciowych skórzanych i skóropodobnych 4) rozpoznaje materiały tapicerskie skórzane i skóropodobnych 5) rozróżnia rodzaje szycia maszynowego i ręcznego ozdobnego
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	ocena uszkodzeń i klasyfikacja materiałów tapicerskich do renowacji	3	2. ocenia stopień uszkodzeń i klasyfikuje materiały tapicerskie do renowacji	1) rozpoznaje rodzaje uszkodzeń tapicerki i sposoby ich naprawy 2) określa zakres prac związanych z renowacją 3) dobiera i przygotowuje materiały tapicerskie i wykończeniowe 4) stosuje wiedzę z zakresu pielęgnacji i renowacji materiałów skórzanych i skóropodobnych
Planowanie prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej	kolejność czynności związanych z renowacją	5	3. planuje kolejność czynności związanych z renowacją	1) dobiera narzędzia do wykonania renowacji i organizację kolejności wykonywanych prac związanych z renowacją 2) dobiera technologię i techniki renowacji 3) stosuje zasady obliczania zapotrzebowania materiałów tapicerskich i pokryciowych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
				4) rozpoznaje właściwości techniczno-użytkowe stosowanych materiałów tapicerskich i pokryciowych skórzanych i skóropodobnych
Razem godzin		10		

Propozycje metod nauczania:

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo.

W zakresie związanym z Planowaniem prac renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy. Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Metody nauczania należy zawsze dobierać stosownie do prowadzonych zajęć. W teoretycznej części wprowadzającej do zajęć oraz w niektórych etapach zajęć praktycznych, może to być metoda przypadków, metoda tekstu przewodniego, ćwiczenia, metoda projektu edukacyjnego. Należy wykorzystywać również: prezentację, pokaz z instruktązem, ćwiczenia, dyskusję dydaktyczną odnoszącą się do wykonywanych ćwiczeń. W trakcie realizacji programu pomocne jest wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących wykonywania prac renowacyjnych i konserwatorskich. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktązem oraz zwróceniem uwagi na przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji.

Środki dydaktyczne:

Literatura dotycząca renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej, czasopisma branżowe, katalogi branżowe, dokumentacje zrealizowanych prac renowatorskich, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w renowacji i konserwacji tapicerki, wzorniki materiałów tapicerskich, itp. Przykłady uszkodzeń konstrukcji tapicerki samochodowej, przykłady opracowanych planów renowacji konserwacji obiektów, plansze z rysunkami instruktażowymi z zakresu napraw, renowacji i konserwacji, przykładowe instrukcje wykonania typowych uszkodzeń i napraw, przeprowadzania renowacji i konserwacji. Wskazane jest organizowanie wycieczek edukacyjnych do zakładów gdzie prowadzone są prace renowacyjne i wyroby gotowe.

Obudowa dydaktyczna:

Miejsce zajęć powinno być wyposażone w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym. Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów.

Warunki realizacji programu przedmiotu:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, np. u pracodawcy, w zakładach rzemieślniczych, warsztatach szkolnych.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

Sprawdzanie opanowania przez uczniów wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie efektów kształcenia uczniów na podstawie bieżącej obserwacji pracy oraz prezentacji wyników prac (na ocenę będzie się składać: opracowanie planu naprawy lub renowacji wyrobu, stosowanie słownictwa specjalistycznego, przestrzeganie zasad stanowiskowych bezpieczeństwa i higieny pracy). Systematyczne ocenianie postępów ucznia na zajęciach może być dokonywane poprzez ocenę zadań i ćwiczeń, wypowiedzi ustne, oraz obserwację pracy ucznia na lekcji. Oceniając osiągnięcia uczniów, należy zwrócić uwagę na umiejętność logicznego myślenia, dokładność i czas realizacji ćwiczenia oraz zaangażowanie w jego wykonywanie oraz wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy

uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, jakość wykonania.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku zajęć. Należy stosować obowiązujący system oceniania i skalę ocen. Podczas realizacji programu nauczania należy oceniać osiągnięcia uczniów w zakresie wyodrębnionych wymagań programowych. Ocena postępów uczniów powinna być dokonywana na podstawie regularnie przeprowadzanych sprawdzianów, odpowiedzi ustnych, wykonania ćwiczeń, obserwacji ucznia podczas zajęć. W ocenie końcowej osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki sprawdzianów oraz poziom wykonania ćwiczeń.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

Podczas ewaluacji przedmiotu można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców).

Jakość procesu nauczania i uzyskiwane efekty zależą w dużym stopniu od programu nauczania przedmiotu:

- jego koncepcji,
- doboru stosowanych metod i technik nauczania,
- używanych środków dydaktycznych w odniesieniu do założonych celów i treści kształcenia – materiału nauczania

Realizacja programu nauczania w ramach przedmiotu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów z podstawy programowej. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania przedmiotu mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształtowanie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji).

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania

6.2. Wykonywanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej

Cele przedmiotu

1. Dobrać technologię wykonywania prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej
2. Zastosować odpowiednią technikę wykonania renowacji i konserwacji tapicerki samochodowej
3. Wykonywać zgodnie z założonym planem prace renowacyjne

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- a) zdemontować elementy konstrukcyjne zgodnie z zasadami renowacji
- b) ocenić stan tapicerki skórzanej i skóropodobnej do renowacji i powłokach wykończeniowych
- c) dobierać odpowiedni rodzaj, gatunek i właściwości materiałów pokryciowych, wykończeniowych i zabezpieczających
- d) dobierać przyrządy, narzędzia, maszyny i inne materiały do prac renowacyjnych
- e) wykonać renowację i konserwację samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej
- f) wykonać montaż elementów i całej konstrukcji poddanej renowacji i konserwacji
- g) wykonać wykończenie powierzchni konstrukcji poddanej renowacji i konserwacji

Materiał nauczania przedmiotu: **Wykonanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej**

Tabela 4 Wykonanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
Wykonanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej konserwacji konstrukcji zabytkowych mebli tapicerowanych	ocena jakości wykonanych prac renowacji skórą i materiałami skóropodobnymi	5	1. wykonuje naprawy mebli tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi	1) planuje kolejność czynności związanych z wykonaniem renowacji 2) dobiera i przygotowuje materiały tapicerskie skórzane i skóropodobnych na potrzeby renowacji 3) stosuje narzędzia i urządzenia do renowacji tapicerki skórzanej i skóropodobnych 4) wykonuje prace ścięciem maszynowym i ręcznym ozdobnym oraz stosuje zasady

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
				wykańczania ozdobnego krawędzi 5) stosuje zasady kontroli i oceny jakości wyrobu gotowego
Wykonanie renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej konserwacji konstrukcji zabytkowych mebli tapicerowanych	naprawy mebli tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi	45	2. ocenia jakość wykonanych prac renowacji skórą i materiałami skóropodobnymi	1) określa przyczyny powstawania wad w wyrobach tapicerowanych skórą i materiałami skóropodobnymi 2) wskazuje błędy produkcyjne i sposoby ich usuwania 3) dobiera techniki naprawy i renowacji skóry i materiałów skóropodobnych 4) stosuje znajomość pielęgnacji tapicerowanych wyrobów skórzanych i skóropodobnych
Razem		50		

Propozycje metod nauczania:

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo.

W zakresie związanym z Wykonaniem renowacji i samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy.

Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Metody nauczania należy zawsze dobierać stosownie do prowadzonych zajęć. Należy wykorzystywać również: prezentację, pokaz z instruktążem, ćwiczenia, dyskusję dydaktyczną odnoszącą się do wykonywanych ćwiczeń. W trakcie realizacji programu pomocne jest wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących wykonywania prac renowacyjnych samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktążem oraz zwróceniem uwagi na przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji. Pracownia powinna być wyposażona w przyrządy tapicerskie, urządzenia i narzędzia demontażowe, montażowe, maszyny do szycia skór i materiałów skóropodobnych do obszywania foteli samochodowych, kierownic oraz innych akcesoriów samochodowych, narzędzia ręczne i elektronarzędzia do wykonywania tapicerki samochodowej.

Środki dydaktyczne:

Literatura dotycząca napraw i renowacji samochodowej tapicerki skórzanej i skóropodobnej, czasopisma branżowe, katalogi, branżowe i dokumentacje wykonanych renowacji i konserwacji, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń stosowanych podczas prac renowacyjnych i konserwatorskich, wzorniki materiałów tapicerskich, itp.. Przykłady uszkodzeń detali tapicerki samochodowej, przykłady opracowanych planów renowacji konserwacji obiektów, plansze z rysunkami instruktażowymi z zakresu napraw, renowacji i konserwacji, przykładowe instrukcje wykonania typowych uszkodzeń i napraw, przeprowadzania renowacji i konserwacji. Wskazane jest organizowanie wycieczek edukacyjnych zakładów gdzie znajdują się takie przykłady oraz na obiekty w trakcie prowadzonych prac renowacji i konserwacji lub po ich zakończeniu.

Obudowa dydaktyczna:

Miejsce zajęć powinno być wyposażone w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym. Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów.

Warunki realizacji programu przedmiotu:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, np. u pracodawcy, w pracowniach przedmiotowych, warsztatach szkolnych.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

Sprawdzanie opanowania przez uczniów wymagań programowych będzie

przeprowadzone na podstawie efektów kształcenia uczniów na podstawie bieżącej obserwacji pracy oraz prezentacji wyników prac praktycznych (na ocenę pracy praktycznej będzie się składać: opracowanie planu naprawy lub renowacji wyrobu, stosowanie słownictwa specjalistycznego, przestrzeganie zasad stanowiskowych bezpieczeństwa i higieny pracy) Systematyczne ocenianie postępów ucznia na zajęciach praktycznych może być dokonywane poprzez ocenę zadań i ćwiczeń praktycznych, wypowiedzi ustne, oraz obserwację pracy ucznia na lekcji. Oceniając osiągnięcia uczniów, należy zwrócić uwagę na umiejętność logicznego myślenia, dokładność i czas realizacji ćwiczenia oraz zaangażowanie w jego wykonywanie oraz wykonanych ćwiczeń.

W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, jakość wykonania.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku zajęć. Należy stosować obowiązujący system oceniania i skalę ocen. Podczas realizacji programu nauczania należy oceniać osiągnięcia uczniów w zakresie wyodrębnionych wymagań programowych. Ocena postępów uczniów powinna być dokonywana na podstawie regularnie przeprowadzanych sprawdzianów, odpowiedzi ustnych, wykonania ćwiczeń, obserwacji ucznia podczas zajęć. W ocenie końcowej osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki sprawdzianów oraz poziom wykonania ćwiczeń.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

Podczas ewaluacji przedmiotu można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców).

Jakość procesu nauczania i uzyskiwane efekty zależą w dużym stopniu od programu nauczania przedmiotu:

- jego koncepcji,
- doboru stosowanych metod i technik nauczania,
- używanych środków dydaktycznych w odniesieniu do założonych celów i treści kształcenia – materiału nauczania

Realizacja programu nauczania w ramach przedmiotu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów z podstawy programowej. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania przedmiotu mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształtowanie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji).

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- wyników osiąganych przez uczniów.

Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1. Obszary ewaluacji

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- zasad organizacji zajęć,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

Realizacja programu nauczania w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego), notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształcenie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji). Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania).

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Podczas ewaluacji można wykorzystać:

-
- testy osiągnięć uczniów,
 - samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
 - ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
 - opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców)

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Bacia K., Witkowski B.: *Technologia tapicerstwa*. WSiP, Warszawa 1986.
- [2] Bacia K.: *Materiałoznawstwo tapicerskie*. WSiP, Warszawa 1988.
- [3] Dzięgielewski S.: *Meble tapicerowane*. Produkcja przemysłowa. WSiP, Warszawa 1996.
- [4] Dzięgielewski S.: *Meble tapicerowane*. Produkcja rzemieślnicza i naprawy. WSiP, Warszawa 1997.
- [5] Jurczyk J.: *Materiałoznawstwo tapicerskie*. WSiP, Warszawa 1990.
- [6] Jurczyk J.: *Technologia tapicerstwa*. WSiP, Wydawnictwo Akcydensowe, Warszawa 1983.
- [7] Kądziała A.: *Tapiceruj*. *Znak*. Rok wydania 2021
- [8] Morawski E.: *Tapicerstwo samochodowe*. WKiŁ, Warszawa 1980
- [9] Persz T.: *Materiałoznawstwo dla techników przemysłu skórzanego*. WSiP, Warszawa 2008.
- [10] Irena Swaczyna: *Meble, naprawa i odnawianie*. WSiP, Warszawa 2010

8.2. Witryny internetowe

- [i1] <http://www.pkn.pl/> witryna Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- [i2] <http://enormy.pl/> witryna zawierająca biblioteki norm